

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/5/2016
Identifikačné číslo spisu:	9515100262
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9515100262.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obžalovaného H. G. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. mája 2016 v Bratislave prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 25. januára 2016, sp. zn. BB-3T/41/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 25. januára 2016, sp. zn. BB-3T/41/2015, uznal obžalovaného H. G. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 30. júna 2015, v čase okolo 09.40 hod. v Bratislave na ul. H. č. XX vo vestibule M. úradu Bratislava na prízemí, na osobnom stretnutí si ako colník v súvislosti s podaním žiadosti o zaradenie do evidencie obchodníkov s vybraným minerálnym olejom pre právnickú osobu Eni Austria GmbH, so sídlom Handelskai 94-96, Viedeň, Spolková republika Rakúsko (ďalej len „Eni Austria GmbH“), so slovami „Čo vie klient ponúknuť“, vyžiadal pre seba od Mgr. J. V., konajúceho za právnickú osobu Eni Austria GmbH, úplatok v nešpecifikovanej podobe, následne svoju požiadavku so slovami „Toto nie je na fľašu a dezert“, Mgr. J. V. potvrdil, pričom dňa 1. júla 2015, v čase o 14.27 hod. V Bratislave na ul. H. č. XX na ulici, pri vchodových dverách M. úradu Bratislava, na osobnom stretnutí s Mgr. J. V., svoju požiadavku zopakoval a konkretizoval tak, že od neho vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 700 €, pričom dňa 3. júla 2015, v čase o 09.50 hod. v telefonickom rozhovore s Mgr. J. V. platok zvýšil na sumu vo výške 1 500 €, a to za urýchlenu prípravu podkladov potrebných na vydanie povolenia na obchodovanie s vybraným minerálnym olejom a osvedčenia o zaradení do evidencie obchodníkov s vybraným minerálnym olejom podľa § 25a zák. č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, pre daňový subjekt Eni Austria GmbH.

Za to mu Špecializovaný trestný súd, podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona a za podmienok podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, výkon trestu odňatia slobody mu podmienene odložil, pričom súd obžalovanému zároveň uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd stanovil obžalovanému skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g/ Trestného zákona súd uložil obžalovanému povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom okresného súdu v mieste bydliska obžalovaného alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu s protikorupčnou témou.

Podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona súd uložil obžalovanému povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom okresného súdu v mieste bydliska obžalovaného.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona súd uložil obžalovanému peňažný trest vo výške 5 000 eur.

Podľa § 57 ods. 2 Trestného zákona zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona prvostupňový súd ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu súd uložil aj trest zákazu služby v ozbrojených zboroch Slovenskej republiky a trest zákazu činnosti súvisiacej s výkonom funkcie verejného činiteľa na dobu 7 (sedem) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky včas odvolanie.

V písomných dôvodoch odvolania prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky predovšetkým namietol skutočnosť, že ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona je možné použiť len vo výnimočných prípadoch.

Podľa jeho názoru sa má jednať o okolnosti bezprostredne súvisiace osobou páchatel'a, ktoré však nesúvisia s trestným činom a existujú v čase rozhodovania o treste. V danom prípade však u obžalovaného v čase rozhodovania neexistovali také poľahčujúce skutočnosti, ktoré by v konečnom dôsledku umožňovali mimoriadne zníženie trestu v intenciách ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Namietal, že v odôvodnení rozhodnutia súd pri aplikácii cit. ustanovenia zohľadňoval okolnosti, ktoré nemožno subsumovať pod také pomery páchatel'a, ktoré by odôvodňovali použitie zmierňujúceho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Považoval za nevyhnutné, aby súd z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody. Výchovné pôsobenie nepodmienečného trestu odňatia slobody na spoločnosť vidí predovšetkým v tom, že v súčasnej dobe je nevyhnutné, vzhľadom na množstvo odhalených korupčných konaní predovšetkým vo verejnej správe, dať ostatným členom spoločnosti najavo, že korupčné správanie nebude tolerované bez toho, aby bolo spravodlivo postihnuté. Má za to, že práve nepodmienečný trest odňatia slobody spolu s ďalšími druhmi trestov by zodpovedal vyššie uvedeným kritériám. Neuloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému by mohlo u spoločnosti vyvolať dojem, že verejný činiteľ sa môže dopustiť korupčnej trestnej činnosti bez toho, aby bol citelným spôsobom postihnutý. Vo vzťahu k ostatným druhom uložených trestov uviedol, že ich považuje za dostačujúce.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku

napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3 T 41/2005, zo dňa 25. januára 2016 vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku a sám rozhodol o uložení trestov v intenciách odvolania, t.j. aby obžalovanému popri ostatných trestoch (peňažný trest a trest zákazu činnosti) uložil aj nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por., po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 ani na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal výrok o treste napadnutého rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní o uložení druhu trestu a jeho výmery postupoval v súlade s kritériami uvedenými v § 34 ods. 4 Tr. zák. s cieľom splniť účel trestov tak z pohľadu individuálnej ako aj generálnej prevencie. Prihliadal na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť, ktorý je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatel'a, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou. Rovnako prihliadal aj na pomery páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

V danom prípade prvostupňový súd zistil u obžalovaného poľahčujúce okolnosti spočívajúce v tom, že obžalovaný doposiaľ viedol riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zák.) a úprimne oľutoval spáchanie trestného činu (§ 36 písm. l/ Tr. zák.).

Prvostupňový súd však dospel k záveru, že u obžalovaného H. G. existujú okolnosti odôvodňujúce použitie ustanovenia § 39 ods. 1, Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, a to krajne nepriaznivé následky v rodinnom a osobnom živote obžalovaného (potrat manželky, strata zamestnania). Poukázal tiež na to, že manželka obžalovaného sa v dôsledku vážnych psychických problémov aktuálne nemôže starať o dcéru, preto obžalovaný zabezpečuje sám starostlivosť o rodinu, ktorá žije z ním poberaného výsluhového dôchodku. Prvostupňový súd skonštatoval, že sa jedná o také pomery páchatel'a, že je z nich zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci trestnej sadzby uvedenej v § 329 ods. 2 Tr. zák. by obžalovaný H. G. pociťoval podstatne citelnejšie ako iní páchatelia. Na základe týchto skutočností dospel prvostupňový súd k záveru, že postupom podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. je nielen zákonné, ale aj vhodné podmiennečne odložiť obžalovanému H. G. výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky.

V tomto smere sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožňuje s úvahami a závermi rozvedenými v napadnutom rozsudku, ktoré viedli súd prvého stupňa k rozhodnutiu o uložení trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby vymedzenej v § 329 ods. 2 Tr. zák. a tento považuje za zákonný a správny. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil i s názorom súdu prvého stupňa, že u obžalovaného boli splnené zákonné podmienky pre podmiennečné odloženie výkonu uloženého trestu, pričom skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov považuje za primeranú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje povinnosť, uloženie súdom prvého stupňa obžalovanému spočívajúcu v jeho súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu s protikorupčnou témou, ako aj povinnosť uloženie súdom prvého stupňa obžalovanému strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom, za primeranú uloženému trestu vzhľadom na spáchaný druh trestnej činnosti. Uvedené obmedzenie a povinnosť nadmerne neobmedzujú obžalovaného do takej miery, že by to podstatným spôsobom vylučovalo zmysel podmiennečného odkladu trestu.

Najvyšší súd za to, že prvostupňový súd nepochybil, keď pri uložení peňažného trestu rozhodoval na základe všeobecných kritérií v súlade s § 38 Tr. zák. a s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery obžalovaného. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje tiež na to, že prvostupňový súd uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny. Napriek tomu, že obžalovaný sa priznal k trestnej činnosti, a tým aj uznal svoju vinu, nemožno opomenúť skutočnosť, že obžalovaný sa

svojím konaním snažil získať majetkový prospech, hoci úplatok napokon neprevzal. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd považoval výmeru peňažného trestu vo výške 5 000 eur za primeranú a dostatočnú. Zároveň špecializovaný trestný súd správne postupoval, ak podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody.

Najvyšší súd mal preukázané, že obžalovaný sa trestného činu dopustil ako verejný činiteľ v súvislosti s jeho rozhodovacou činnosťou o zaradení do evidencie a zápise daňových subjektov, pričom toto postavenie mu umožnilo spáchanie predmetného skutku. Správne preto postupoval špecializovaný trestný súd, pokiaľ v záujme prehĺbenia výchovného účinku uložených trestov a v záujme ochrany spoločnosti obžalovanému uložil podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu služby v ozbrojených silách Slovenskej republiky a trest zákazu činnosti súvisiacej s výkonom funkcie verejného činiteľa na dobu sedem rokov.

Vo vzťahu k námietke prokurátora týkajúcej sa neexistencie takých poľahčujúcich okolností, ktoré by umožňovali mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák., najvyšší súd uvádza, že za mimoriadne pomery páchatel'a, ktoré odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby môžu spočívať tiež v tom, že páchatel' sa stará o osoby, ktoré sú na ňom závislé svojou výživou alebo výchovou. V danom prípade sa jedná o situáciu obžalovaného, ktorý sa stará o rodinu, ktorá je naňho výživou odkázaná a dlhodobá neprítomnosť páchatel'a v rodine by mohla vážnym spôsobom ohroziť riadnu výživu a výchovu týchto osôb. Prvostupňový súd preto správne právne posúdil, že sa jedná o také okolnosti, ktoré nadobudli taký význam, že ich bude možné posúdiť ako výnimočné okolnosti prípadu v zmysle ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. V danom prípade by sa javil nepodmienečný trest odňatia slobody ako neprimerane prísny, pričom odvolací súd má za to, že na prevýchovu obžalovaného je možné vplývať aj inými druhmi trestov, ktoré uložil špecializovaný trestný súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového rozhodnutia, a preto odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.